

Beslut 2021-02-22

Länsstyrelsen
Stockholm

Väddö prästgårds naturreservat

Norrtälje kommun

Innehållsförteckning

Beslut om bildande av Vaddö prästgårds naturreservat i Norrtälje kommun

Bilagor

Bilaga 1. Beslutskarta

Bilaga 2. Skötselplan med skötselkarta bilaga A

Bilaga 3. Hur man överklagar

Framsida: Sumpskog i Vaddö prästgårds naturreservat.

Foto: Amelie Lindhagen

Beslut om bildande av Vaddö prästgårds naturreservat i Norrtälje kommun

(3 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Vaddö prästgårds naturreservat
Kommun	Norrtälje
Naturvårdsregister-ID	2053301
Socken	Vaddö socken
Naturgeografisk region	Roslagens kust/skärgård (25a)
Läge	Reservatet ligger 28 km norr om Norrtälje tätort och 3,8 km nordöst om Älmsta i Norrtälje kommun
Fastigheter	Vaddö Prästgård 1:1 (del av)
Fastighetsägare	Staten via Naturvårdsverket
Areal	19,1 hektar
Reservatsförvaltare	Länsstyrelsen i Stockholms län

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken beslutar Länsstyrelsen att förklara det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1), som naturreservat.

Naturreservatets namn ska vara Vaddö prästgårds naturreservat

Syftet med reservatet ska vara att bevara ett kalkpåverkat barrskogsdominerat naturskogsområde med inslag av sumpskogspartier med rörligt markvatten samt dess växt- och djurliv. Strukturer som är viktiga för sällsynta och hänsynskrävande arter i området, exempelvis gamla träd, träd med sockelbildning, samt död ved av olika kvalitéer, ska bevaras. Reservatet ska vara tillgängligt för friluftslivet på ett sätt som inte äventyrar naturvärdena.

Syftet ska uppnås genom att:

- området undantas från skogsbruk,
- skogen får i huvudsak utvecklas under naturliga processer, med undantag för begränsad naturvårdande skötsel för att behålla och utveckla naturvärden knutna till ljuskrävande kalkgynnade arter, sumpskogspartier, lövträd och äldre tall,
- området skyddas från anläggningar och andra exploateringsföretag,
- området inte utsätts för ingrepp som påverkar hydrologin negativt,

Datum
2020-02-22

Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

- området hålls fritt från invasiva främmande arter
- området skyddas från omfattande angrepp av skadeinsekter som riskerar påverka området prioriterade bevarandevärden negativt
- skogsbete återinförs om möjligt i området.

Prioriterade bevarandevärden

- den kalkpåverkade och örtrika barrskogen,
- sumpskogsmiljön med rörligt markvatten med sin värdefulla kryptogamflora,

Reservatsföreskrifter

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdes-skydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområde

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. avverka eller skada träd och buskar eller utföra annan skoglig åtgärd,
2. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
3. gräva, spränga, schakta, dika, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning,
4. uppföra byggnad, mast, torn eller annan anläggning,
5. anordna upplag,
6. anlägga väg eller parkeringsplats,
7. dra fram mark-, eller luftledning,
8. kalka, använda kemiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
9. framföra motordrivet fordon,
10. utfodra vilt,
11. införa växter och djur som är främmande för området,
12. sätta upp skylt, affisch eller liknande anordning.

Undantag från föreskrifterna anges under punkt D nedan.

Datum
2020-02-22

Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare, arrendator och annan innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla följande anordningar och åtgärder för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser samt uppsättning av reservatsskyltar och övriga upplysningsskyltar,
2. anläggande och underhåll av stig,
3. naturvårdande skötselåtgärder i form av röjning, ringbarkning, frihuggning, kvarlämnande av död ved, betesdrift och stängsling för bete,
4. åtgärder i syfte att flytta eller upparbeta vindfällan inom reservatet, i de fall vindfällan från stormfällning kan orsaka ett hot mot områdets naturvärden, blockerar stig eller för att möjliggöra bete
5. fälla eller kapa träd som utgör risk för skada på människor eller egendom, åtgärdade träd lämnas inom naturreservatet,
6. åtgärder i syfte att undvika eller begränsa storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre som kan hota prioriterade bevarandevärden genom barkning, rotkapning av vindfällda träd samt utplacering av fällor eller fångstvirke. Eventuellt fångstvirke får föras ut ur reservatet.
7. fällning av gran som angripits av åttatandad granbarkborre som utgör ett hot mot områdets kontinuitetsberoende naturvärden. Oskadliggörande av fällda träd som yngelplats för åttatandad granbarkborre. Träden lämnas inom naturreservatet,
8. hydrologiska åtgärder i form av dämning av bäck samt igenläggning och dämning av diken. Detta får utföras endast om det inte strider mot tidigare lämnade tillstånd (exempelvis markavvattningsföretag) och i övrigt inte skadar marker utanför reservatet,
9. undersökningar av växt- och djurlivet samt övriga naturförhållanden i reservatet,
10. åtgärder i syfte att minska utbredning samt förebygga etablering och spridning av invasiva främmande arter.

Åtgärderna beskrivs närmare i bifogad skötselplan, bilaga 2.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. gräva, hacka, borra eller på annat sätt skada berg, jord eller sten,

Datum
2020-02-19

Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

2. fälla eller skada levande eller döda träd eller buskar,
3. skada vegetationen genom att gräva upp växter eller ta bort mossor, lavar eller vedlevande svampar,
4. tälta mer än två dygn i följd,
5. framföra motordrivet fordon på såväl snötäckt mark som barmark.

Föreskrifter under punkt C gällande allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild rätt.

Undantag från föreskrifterna anges under punkt D nedan.

D. Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte gälla följande:

1. reservatsförvaltaren eller den som förvaltaren utser får utföra de åtgärder som behövs för reservatets skötsel och som anges i föreskrifterna B1 – B10,
2. jakträttsinnehavaren får använda terrängskoter (t.ex. fyrhjuling) på fast mark i samband med uttransport av fällt hjorddjur och vildsvin,
3. rensning av diket som löper genom skötselområde 3 i nord-sydlig riktning i enlighet med befintligt markavvattningsföretag. Rensning får om nödvändigt ske med maskin, men skador på mark och kringliggande vegetation måste i möjligaste mån undvikas. Om markskador ändå uppstår måste dessa åtgärdas så att markskiktet återställs. Undantaget gäller markägaren eller den som i markägarens ställe utför dikesrensningen.
4. för personal inom polisen, sjukvården eller räddningstjänsten att vid insatser använda motordrivet fordon, motordriven farkost och hund och vid behov vidta andra åtgärder. Anmälan ska om möjligt göras till länsstyrelsen i förväg, annars snarast efter genomförandet

Ovanstående undantag gäller reservatsföreskrifterna. Länsstyrelsen erinrar om att oavsett undantag kan prövning enligt annan lagstiftning eller andra bestämmelser i miljöbalken erfordras.

Föreskrifternas ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen utkom från trycket i länets författningssamling.

Enligt 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna under C omedelbart även om de överklagas.

Datum
2020-02-22

Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 2) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § andra stycket förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. är Länsstyrelsen i Stockholms län förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

Upplysningar

I reservatet gäller också övriga bestämmelser till skydd för natur- och kulturmiljön. Bland dessa kan nämnas följande:

- Bestämmelserna i 16 § lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter om att hundar under tiden 1 mars - 20 augusti inte får löpa lösa i marker där det finns vilt. Under övrig tid ska hunden hållas under sådan tillsyn att den hindras från att förfölja vilt, när den inte används vid jakt.
- Fridlysningsbestämmelserna. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259), med undantag för sådan jakt som är tillåten enligt samma lag. Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845).
- Terrängkörningsförbudet i terrängkörningslagen (1975:1313).
- Enligt kulturmiljölagen (1988:950) ska enskilda såväl som myndigheter visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön. Den som planerar eller utför ett arbete ska se till att skador på kulturmiljön undviks eller begränsas.
- Förbudet mot nedskräpning enligt 15 kap. 26 § miljöbalken.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Reservatet utgörs av en barrskogsdominerad, delvis kalkpåverkad naturskog med mosaikartade partier dominerade av gran respektive tall. I delar av området är lövislaget stort, främst av björk, men här finns även inslag av asp, al, sälg och hassel. Stora delar av skogen är fuktig med inslag av sumpskogspartier med rörligt markvatten och hög luftfuktighet, vilket gynnar kryptogamfloran. Flera diken påverkar dock områdets hydrologi.

Trädkontinuiteten är sannolikt mycket lång i delar av området även om extensivt skogsbruk förekommit under en längre tid. I stora delar av området har skogsbete förekommit fram till början på 1900-talet. I den östra delen av reservatet finns partier som så sent som på 40- och 50-talet varit uppodlade. Dessa partier har nu vuxit igen och här återfinns en hög lövträdsandel.

Datum
2020-02-22

Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

Skogsmiljön är rik på strukturer i form av grov gran, stående och liggande död ved i olika nedbrytningsstadier, källpåverkad mark och fuktig stabil sumpskogsmiljö med träd som står på socklar.

Artfynden innefattar bland annat signalarterna nästrot, skogsknipprot och blåsippa, som indikerar kalkrik mark. I området har även grön sköldmossa, stubbspretmossa och långflikmossa hittats, vilka samtliga kräver rik tillgång på död ved och kontinuitet av murken död ved samt hög och jämn luftfuktighet.

Tidigare inventeringar

Två delområden i reservatet är inventerade i Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering (1996) och klassade som nyckelbiotop i form av barrskog dominerad av gran med hög och jämn fuktighet. Delar av området är utpekade som kalkbarrskog i den kalkbarrskogsinventering som är gjord i Norrtälje kommun. Kalkbarrskogar är en skogstyp som Sverige har ett internationellt ansvar att bevara. Även i andra delar av reservatet är marken kalkrik, vilket påverkar områdets flora. Stora delar av området utgörs även av ett sumpskogsobjekt, Björnmossens fuktskog, i Skogsstyrelsens sumpskogsinventering 1995. Samma område är undersökt i Naturvårdsverkets våtmarksinventering, VMI, och klassades då som objekt med visst värde.

Stockholms läns skogsstrategi

Reservatet ligger inom Skärgårdens värdestrakt, enligt Strategi för formellt skydd av skog i Stockholms län, där kalkbarrskogar ska prioriteras för skydd. Även skogar med lång skoglig kontinuitet trots att de varit brukade med låg intensitet liksom skogar på igenvuxen trädbärande betesmark, där restaurering inte längre är meningsfull och som börjat uppvisa naturskogens värden, kan vara intressanta att skydda enligt strategin.

Riksintressen

Reservatet ligger inom Vaddö skjutfälts påverkansområde, vars anläggningar och verksamhet är av riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § miljöbalken. Reservatet omfattas av krav på frihet från hinder i form av höga objekt.

Med hänsyn till kust- och skärgårdsområdets samlade natur- och kulturvärden omfattas reservatet av riksintresse enligt 4 kap. 1-2 och 4 §§ miljöbalken.

Ärendets beredning

Områdets naturvärden uppmärksammades i samband med tidigare inventeringar, bland annat Naturvårdsverkets våtmarksinventering 1995 och Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering 1996. Reservatet ingår i det så kallade ESAB-paketet (ersättningsmark i Sverige AB) 2010, där mark med höga naturvärden ersätts med skog från Sveaskog. Bytesavtalet för Vaddö Prästgård undertecknades 2017 mellan Naturvårdsverket och Uppsala Stift.

Förslaget till naturreservat har sänts på samråd till sakägare och myndigheter i enlighet med 24–26 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Datum
2020-02-22

Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

Yttrande har inkommit från Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Norrtälje kommun och en enskild sakägare. Skogsstyrelsen och Norrtälje kommun har inget att erinra mot förslaget till naturreservat. Naturvårdsverket tillstyrker förslaget till naturreservat under förutsättning att enbart arten åttatandad granbarkborre ska anges i B-föreskrifterna punkt 6 och 7 i beslutet. Motivering är att det är olämpligt att inkludera flera arter i de båda föreskrifterna eftersom man i förväg inte kan veta vilka åtgärder som kan komma att bli aktuella att vidta vid eventuella angrepp av andra arter. Länsstyrelsen har godtagit Naturvårdsverkets förslag till ändring.

En enskild sakägare har i sitt yttrande påtalat att skötselplanen bör uppdateras med att diket som avvattnar Dammen och går genom skötselområde 3 ska rensas regelbundet från stammar och grenar samt att det sedimentlager som ändock bildas skall schaktas bort och att detta arbete får ske med maskin. Sakägaren påtar även att ett fastställt tidsintervall för inventering av förekomst av sådana arter, t.ex. granbarkborre bör skrivas in i skötselplanen samt gränsvärden för vad som är en acceptabel population. Vidare anser samme sakägare att det bör inskrivas undantag från förbudet att ta bort och upparbeta kullfallna träd vid extrema stormskador samt tydliggöras hur skogsbrandbekämpning kan/får utföras, t.ex. anläggande av brandgator.

Enligt miljöbalken ska skötselplanen enbart inkludera de åtgärder som krävs för att syftet med reservatet ska uppnås. Länsstyrelsen anser inte att dikesrensning är en åtgärd som krävs för att uppnå syftet med reservatet och därför kan detta inte skrivas in i skötselplanen. Att dikesrensning sker i enlighet med dikesföretaget är markägarens ansvar. Länsstyrelsen har därför förtydligat i undantagen till föreskrifterna angivit att markägaren själv eller den han sätter i sitt ställe får rensa diket i enlighet med befintligt markavvattningsföretag.

Länsstyrelsen anser att det vore olämpligt att ange tidsintervall för inventering av granbarkborrar och gränsvärden för acceptabel population då ny kunskap hela tiden tillkommer om granbarkborrar, deras populationsutveckling och dess skadeverkningar. Skogsstyrelsen har ansvar att kontinuerligt sprida befintlig kunskap och ge råd om lämpliga bekämpningsmetoder. Länsstyrelsen har i sina föreskrifter tydligt angett att vissa angivna åtgärder får vidtas av förvaltaren för att hantera eventuellt uppkomna granbarkborreangrepp inom reservatet.

Länsstyrelsen anser inte att det finns behov att föra in ytterligare undantag från förbudet att ta bort och upparbeta kullfallna träd utöver det som redan föreskrivits. Länsstyrelsen har utgått från de rekommendationer som utarbetats av Naturvårdsverket för att bekämpa granbarkborrar inom skyddade områden som kan uppkomma efter extrema stormskador. Vidare finns i B-föreskrifterna angivet att åtgärder kan vidtas i syfte att flytta eller upparbeta vindfällna inom reservatet, i de fall vindfällna från stormfällning kan orsaka ett hot mot områdets naturvärden eller blockerar stig.

Datum
2020-02-22

Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

Räddningstjänsten får vidta de åtgärder som krävs i enlighet med lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Länsstyrelsen har i syfte att förtydliga räddningstjänstens möjligheter att utföra åtgärder i reservatet föreskrivit ett undantag från föreskrifterna för personal inom polisen, sjukvården eller räddningstjänsten att vid insatser använda motordrivet fordon, motordriven farkost och hund och vid behov vidta andra åtgärder.

Länsstyrelsens bedömning

Den bitvis kalkpåverkade barrblandskogen med sumpskogsinslag hyser höga naturvärden kopplade till områdets fuktiga mikroklimat med en hög och jämn luftfuktighet och kalkpåverkad mark. Här finns värdefulla strukturer såsom gamla träd, stående och liggande död ved i olika nedbrytningsstadier och sockelbildning. Området hyser flera arter som pekar på områdets naturvärde. Området ligger i Skärgårdens värdestrakt, där kalkbarrskogar ska prioriteras för skydd enligt nationell och regional strategi för formellt skydd av skog.

Skogsavverkning och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden äventyras. Med anledning av detta har Länsstyrelsen tagit upp frågan om bildande av naturreservat.

Förenlighet med hushållningsbestämmelser och översiktsplan

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med Norrtälje kommuns översiktsplan antagen den 9 december 2013 samt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken. Länsstyrelsen bedömer även att naturreservatet är förenlig med RUFS 2050 (Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen).

Miljökvalitetsmål

Skydd av områdets skog bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen *Levande skogar*, *Begränsad klimatpåverkan* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Intresseprövning

Vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen enligt 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området med förordnande om föreskrifter för att skydda området, samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för att skydda områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 4.

Datum
2020-02-22

Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

DE SOM MEDVERKAT I BESLUTET

Beslutet har fattats av landshövding Sven-Erik Österberg med miljöhandläggare Amelie Lindhagen som föredragande. I den slutliga handläggningen har också miljödirektör Johanna Lindgren och jurist Tina Stuube deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kungörelse

Beslutet kungörs i ortstidning samt i Stockholms läns författningssamling.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

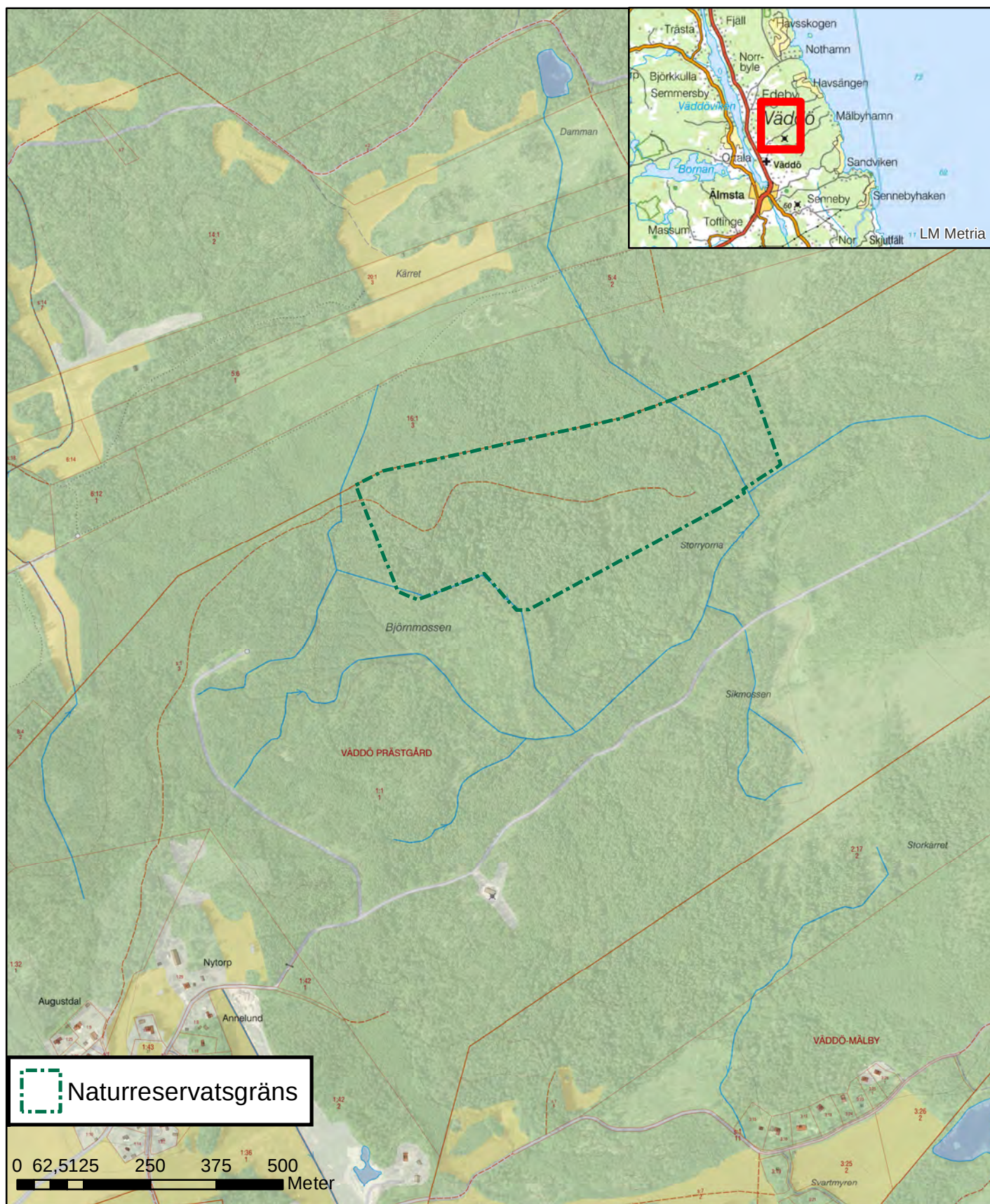
Information om hur vi hanterar dessa hittar du på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Beslutslista
2. Skötselplan med skötselkarta bilaga A
3. Hur man överklagar

Sändlista

Sändlistan är borttagen i denna version
eftersom den innehåller personuppgifter

Bakgrundskarta © Lantmäteriet, [2021]. Ur Geografiska Sverigedata, 106-2004/188-AB copyright [2021]

OBS. Gränsen för naturreservatet går precis norr och öster om diket i reservatets sydvästra hörn även om det inte ser ut så på kartan eftersom diket läge är något felaktigt återgivet på bakgrundskartan.

Originalkartans skala 1:10 000
Översiktskartans skala 1:250 000

Datum
2021-02-22

Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

Bilaga 2 till reservatsbeslutet

Skötselplan för Vaddö naturreservat, Norrtälje kommun

Denna skötselplan har utarbetats av Länsstyrelsen i Stockholms län inför bildandet av Vaddö prästgårds naturreservat. Länsstyrelsen har utgått från det underlagsmaterial som tagits fram av Calluna AB.

Planen är indelad i en beskrivning av området och en plan för reservatets skötsel. Skötselplanen, som är en bilaga till reservatsbeslutet, fastställs samtidigt som reservatet bildas. Naturreservatets syfte, reservatsföreskrifter samt grunden för reservatet återfinns i reservatsbeslutet.

1. Beskrivning av reservatet

Översikt

Naturreservatet utgörs av en barrskogsdominerad, delvis kalkpåverkad naturskog. Skogen har mosaikartad struktur med partier dominerade av gran respektive tall. I delar av området är lövinslaget stort, främst av björk, men här förekommer även asp, al, sälg och hassel. Stora delar av skogen är fuktig med inslag av sumpskogspartier med hög luftfuktighet vilket gynnar kryptogamfloran. Reservatet omfattar totalt 18,7 hektar.

Läge och avgränsning

Naturreservatet är beläget centralt på Vaddö ca 2 km nordost om Vaddö kyrka. Reservatets avgränsning baserar sig på naturskogens utbredning på fastigheten. Anpassning har gjorts vid fältbesök samt i samband med förhandlingar om ersättning. Områdets avgränsning i sydväst är anpassad till diket norr om Björnmossen så att gränsen går precis norr och öster om diket. I norr följer avgränsningen fastighetsgränsen mellan Vaddö prästgård 1:1 och Edeby 16:1. I övrigt har avgränsningen anpassats efter terrängen och omgivande mer brukade skogar såsom hyggen, ungsogar eller genomgallrade skogar.

Värdetrakt

Vaddö prästgårds naturreservat ligger inom skärgårdens värdetrakt i Strategi för formellt skydd av skog i Stockholms län, som innefattar alla öar i Stockholms skärgård inklusive cirka 300 meter av fastlandets strandzon. Bland de prioriterade skogstyperna inom värdetrakten finns skärgårdsnaturskogar och strandlöv-naturskogar, men även lövdominerade skogar med ädellövsinslag, kalkbarrskogar samt skogar på igenvuxen trädbärande betesmark som börjar uppvisa naturskogsliknande värden.

Rena naturskogar är sällsynt i värdetrakten eftersom det mesta är påverkat av människan. Till naturskogen bör därför även räknas sådana naturskogslika

SKÖTSELPLANDatum
2021-02-19Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

områden som har värden som primärt förknippas med naturskog, som skogen i Vaddö prästgård som i stora delar av området har lång skoglig kontinuitet men som har varit brukad med låg intensitet. Även skogar på igenvuxen trädbärande betesmark, där restaurering inte längre är meningsfull, och som börjat uppvisa naturskogens värden, kan vara av intresse att skydda enligt strategin.

Naturtyper

Naturresevatets areal har indelats i följande naturtyper (tabell 1) enligt KNAS (Kontinuerlig naturtypskartering av skyddad natur), som baseras på satellitdata.

Tabell 1. Naturtyper enligt KNAS. Arealerna är ungefärliga, varför de kan skilja sig något från andra karteringar.

Naturtyp	Areal (ha)
Barrblandskog	6,0
Granskog	10,2
Lövblandad barrskog	2,2
Triviallövskog	0,4
Ungskog inklusive hyggen	0,3
Totalt	19,1

Naturförhållanden***Geologi och topografi***

Området ligger i den mellansvenska sprickdalsterrängen och är en del av Roslagens kust- och skärgårdsbygd, med grunda jordar och mycket berg i dagen. Berggrunden i reservatsområdet utgörs i huvudsak av sura gnejsiga bergarter. Moränen i området är lerig och ställvis rik på kalk, vilket beror på att inlandsisen förde kalkrikt material, så kallad ordovicisk kalksten, från en kalkstensförekomst i Bottenhavet in över Uppland. Kalken är inblandad i moränen, som avsattes när isen smälte för omkring 10 000 år sedan. Området är relativt flackt och på något mindre höjdparter är marken blockrik. Torvbildning med kärrtorv förekommer i de fuktigare parterna i områdets sydöstra och västra del. Längst i nordväst finns ett mindre område med svallsediment med grus.

Skogsmarken

Reservatet utgörs av en barrskogsdominerad delvis kalkpåverkad naturskog med mosaikartade partier dominerade av gran respektive tall. I delar av området är lövinslaget stort, främst av björk men här finns även inslag av asp, al, sälg och hassel. Stora delar av skogen växer på fuktig mark med inslag av sumpskogspartier med hög luftfuktighet, vilket gynnar kryptogamfloran. Flera diken påverkar dock områdets hydrologi. Trädkontinuiteten är sannolikt mycket lång även om extensivt skogsbruk förekommit under en längre tid och delar av området är genomgallrat i modern tid. I stora delar av området har skogsbyte förekommit fram till början på 1900-talet. I öster finns partier som så sent som på

SKÖTSELPLANDatum
2021-02-22Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

40–50-talet varit uppodlade. Dessa partier har nu vuxit igen och här återfinns nu en hög lövträdsandel.

Naturvärdena är knutna till områdets förekomst av död ved i olika nedbrytningsstadier, inslaget av sumpskogspartier, det gynnsamma mikroklimatet med hög och jämn luftfuktighet samt den kalkpåverkade marken som gynnar en intressant flora. Den begynnande interna dynamiken med inslag av död ved i olika nedbrytningsstadier kommer på sikt öka områdets naturvärden.

Signalarter

Artfynden i området innefattar bland annat signalarterna nästrot, skogsknipprot och blåsippa som indikerar kalkrik mark. I området har även signalarterna grön sköldmossa, stubbspretmossa och långflikmossa hittats, vilka samtliga kräver rik tillgång på död ved och kontinuitet av murken död ved samt hög och jämn luftfuktighet.

I tabell 2 nedan anges signalarter som observerats i reservatet vid fältbesök och inventeringar. Där listas även Natura 2000-arter och andra intressanta arter. Natura 2000-arter är de som omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv eller fågeldirektiv. Ingen ingående artinventering har dock gjorts i området och ytterligare värdefulla arter kan finnas i reservatet.

Tabell 2. Signalarter m.fl. vilka noterats i naturreservatet. Tabellen bygger på inventeringarna som finns i källförteckningen. S = signalart enligt Skogsstyrelsen, Natura = Natura 2000-art.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Signalart/Natura
Kärlväxter		
Blåsippa	<i>Hepatica nobilis</i>	S
Nästrot	<i>Neottia nidus-avis</i>	S
Ormbär	<i>Paris quadrifolia</i>	S
Skogsknipprot	<i>Epipactis helleborine</i>	S
Revlummer	<i>Lycopodium annotinum</i>	S
Tibast	<i>Daphne mezereum</i>	S
Mossor		
Grön sköldmossa	<i>Buxbaumia viridis</i>	S / Natura
Stubbspretmossa	<i>Herzogiella seligeri</i>	S
Långflikmossa	<i>Nowellia curvifolia</i>	S

Kalkbarrskogsanalys

Skogen i Norrtälje kommun har flygbildstolkats med avseende på utbredning av kalkbarrskogar, en skogstyp som Sverige har ett internationellt ansvar att bevara. Cirka 5 hektar inom reservatet har då klassats som kalkbarrskog. De flygbildskarterade kalkbarrskogarna ligger i den sydvästra delen av reservatsområdet. I fält kan man konstatera att kalkpåverkade inslag finns på fler ställen i reservatet.

Historisk markanvändning

Kunskap om tidigare markanvändning har inhämtats från historiska kartor. Utifrån kartorna går att utläsa att området i huvudsak utgjort utmark till Vaddö prästgård. De nordligaste delarna av området kan även ha nyttjats som utmarker till Edeby

SKÖTSELPLAN

Datum
2021-02-22

Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

då området ligget precis på gränsen mellan dessa byars marker. Det finns inte några registrerade fornlämningar i reservatet.

Markanvändning 1700- och 1800-talet

På Mjälbys storskiftetes skarta, se figur 1, som upprättats 1793 syns Björnmossen, som berör reservatets västra delar, tydligt. Området norr och direkt öster om Björnmossen och backarna i denna beskrivs som skogsmark. Även de inhägnade "slåttkärren" räknas med i den areal som utgör skogsmark. Öster härom, som bör vara den mark som ligger i östra delen av reservatet, finns ett område markerat som ängsmark och benämnt som "Stor Rödjan med ung björkskog". I anslutning till ängsmarken finns även en lada utritad. Utifrån namnet "rödja" kan man ana att detta är tidigare skogsmark som röjts troligen med hjälp av eld för att få tillgång till bättre ängs- och betesmark.

Figur 1 Utsnitt ur Storskifteskarat från 1793 över området där Vaddö prästgårds naturreservat idag är beläget.

Från Laga skifteskartan från Mjälby, med tillhörande beskrivning som upprättats 1872 går att utläsa att större delen av området fortfarande betraktas som skogsmark på kärrbunden mark, något stabil eller stabil mark. Ett inhägnat område omnämnt "Nyängen" öster om Björnmossen borde utgöra de delar som idag utgör de sydvästra delarna av reservatet. Marken här beskrivs som sidlänt mark och kärrslåtter. Området i de östra delarna som på Storskiftes kartan angavs som "slåtterkärr" och "äng på Stor Rödjan" är nu uppdelade i många små skiften varav de flesta anges som "plogjord på dy eller mylla" dvs åkermark. Några skiften går att utläsa som ängsmark då de betecknas som ängsbacke eller backslåtta. Nordöstra hörnet av reservatsområdet anges på kartan som "Skogen på jämn mark och bergbunden mark" och söder därom finns ett område som benämns "Storrydjans betesmark". Några lador är utritade i anslutning till den hägnade marken vid Storrydjan men även någon i skogsmarken. En väg från

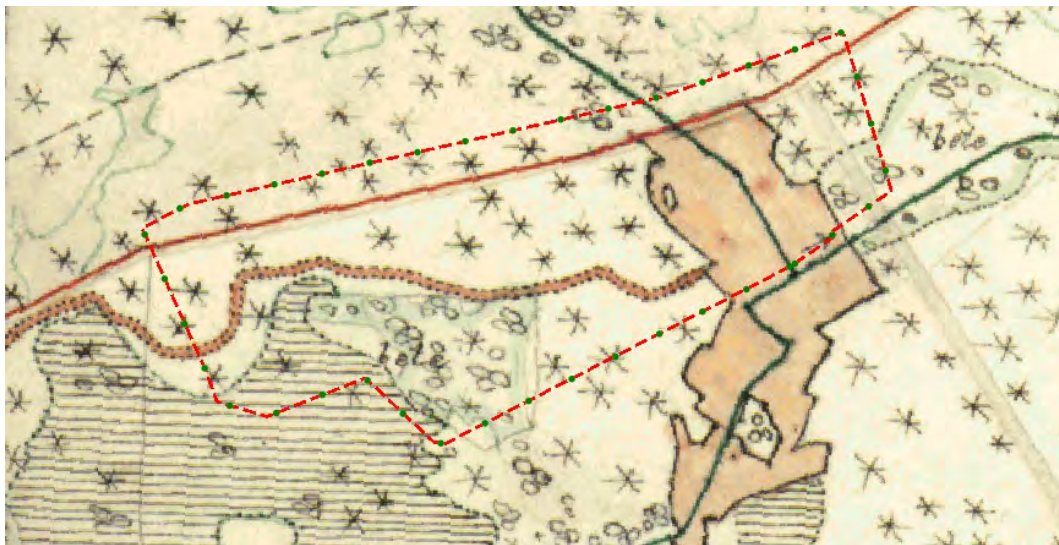
SKÖTSELPLANDatum
2021-02-22Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

Mjälby går igenom området i väst-östlig riktning fram till den uppodlade marken på Storrydjan.

På Mälbys mark, ca 1,8 kilometer öster om reservatsområdet, bröts under slutet av 1800-talet både järnmalm och svavelkis. Gruvans belägenhet är utmärkt på Generalstabskartan från 1878. På denna karta syns även en väg som leder från området där reservatet ligger idag till gruvorna. Det är sannolikt att en del virke, främst gran, från reservatsområdet avverkades för att användas för träkolstillverkning under denna tid.

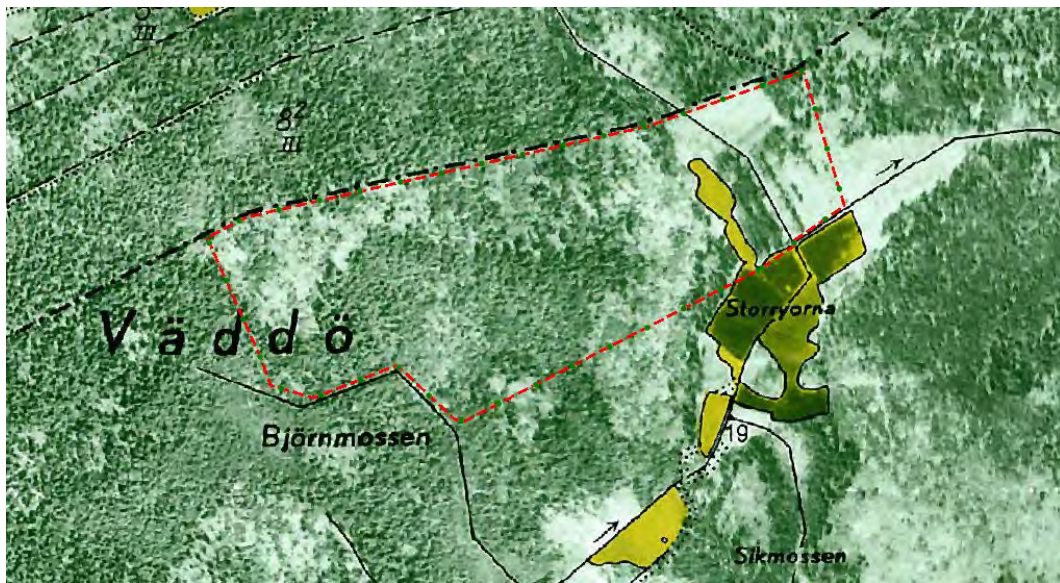
Markanvändning under 1900-talet

Av häradsekonomska kartan från 1900-talets början framgår att området upprätthåller samma karaktär som på Laga skifteskartan. Större delen anges som barrträdsdominerad skogsmark. I sydväst, öster om Björnmossen, samt i sydöst finns lövträdsdominerade områden som anges som betesmark. Ett uppodlat område på ca 2,4 ha finns i de östra delarna som nu tydligt genomkorsas av ett nord-sydgående dike. Vägen som leder från Mjälby genom området i öst-västlig riktning fram till den uppodlade marken finns kvar.

Figur 2. Utsnitt ur häradskartan från 1901–1906. Gränsens läge för reservatet är ungefärlig, och kartans geometrier och proportioner är inte exakta. Teckenförklaring: orange – åker, grön – äng/vatten, vit – utmark/bete, runda symboler – lövträd, stjärnor – barrträd, streckat – fuktig mark/kärr/mosse

Av den ekonomiska kartan från 1953, som baseras på en flygbild från 1940-talet, framgår att de uppodlade markerna i öster har krympt till ca 0,4 ha men området däromkring är fortfarande öppet, endast glest bevuxen med skog. Överlag är skogen luckig och ljusöppen och i den nordöstra delen finns nu ett större nästan trädfrött område. Detta kan vara resultat av såväl betesdrift som virkesuttag, men det kan också vara orsakat av den stora stormen som drog fram över Uppland vintern 1931 som fällde mycket träd i Roslagen.

SKÖTSELPLANDatum
2021-02-22Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

Figur 3. Utsnitt ur ekonomiska kartan från 1953. Gränsens läge för reservatet är ungefärligt, och kartans geometrier och proportioner är inte exakta.

På den ekonomiska kartan från 1970-talet är skogen i området mer sluten vilket tyder på att betet upphört och skogen slutit sig allt mer därefter. Denna process har fortgått fram till idag.

Vegetationsutveckling i området

Sammanfattningsvis kan man anta att hela reservatsområdet genomgått stora förändringar sedan 1700-talet. Allt eftersom delar av området röjdes och togs i anspråk för betesdrift och ängsbruk blev det allt öppnare. Röjningarna och skogsbetet gynnade lövträd och tall framför gran. Under 1800-talet gynnades tall och lövträd även av att man prioriterade granvirke till träkolsframställning då granvirke ger ett bättre utbyte än tall vid kolning. Andelen lövträd var antagligen som störst några årtionden efter den mest intensiva odlingsepoken i slutet av 1800-talet då de tidigare uppodlade ytorna började växa igen.

Utvecklingen under 1900-talet har därför troligen gått från ljusöppna tall- och lövdominerade betesskogar mot mer slutna och grandominerade skogar. Successiv stamvis plockhuggning av värdefull tall för husbehovsbruk samtidigt som granen alltmer vuxit upp och tagit överhanden har lett till dagens situation med grandominerade mer slutna barrblandskogar. De under slutet av 1800-talet helt uppodlade ytorna har successivt växt igen först med buskar och lövträd och därefter med ett allt större inslag av gran. Viss form av mer rationellt skogsbruk i form av gallring har skett i delar av området under sen tid. Områdets hydrologi har även påverkats av de diken som anlades under slutet av 1800-talet och som finns kvar än i dag.

SKÖTSELPLAN

Datum
2021-02-22

Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

Slitage och störningskänslighet

I dagsläget finns inte några större tecken på slitage i området mer än från vildsvin som bitvis bökat en hel del i området. Ett möjligt framtida problem för sumpskogspartier, marksvampar och skyddsvärda arter kan vara en för stor påverkan i området av vildsvinens bök. Särskild bevakning bör hållas på hur deras närvaro i reservatet påverkar känsliga biotoper och organismgrupper.

Stormen Alfrida, som drog fram över Norrtälje kommun 2019, har i vissa parter i området orsakat en stor mängd stormfällda träd, främst gran men även tall. Det kan leda till en störning i form av större barkborreangrepp på gran i området.

De större diken som korsar och omgärdar området orsakar oönskad störning på områdets hydrologi. Det är viktigt att om möjligt ombesörja att störningen inte blir större än vad den är idag.

Jakt

Jakten är förbehållen jakträttsinnehavarna och får ske enligt gällande jaktlagstiftning och med de begränsningar som följer av reservatsföreskrifterna.

Vid uttransport av fällt högvilt får inte tyngre fordon än terrängskoter (enligt lagen 2001:559 om vägtrafikdefinitioner), till exempel så kallad fyrhjuling, användas. Det är angeläget att uttransporten görs så att minsta möjliga skada på mark och vegetation uppstår.

2. Plan för områdets skötsel**Övergripande mål och skötsel**

Det övergripande målet med skötseln är att uppfylla syftet med reservatet.

Detta ska uppnås genom att:

- större delen av skogen lämnas för fri utveckling,
- ung gran röjs bort i vissa sumpskogspartier, lövskogsdominerade partier och talldominerade partier för att gynna lövträd respektive tall,
- gamla, grova eller på annat vis skyddsvärda träd friställs genom frihuggning eller ringbarkning av konkurrerande träd,
- särskilt skyddsvärda arter ges goda förutsättningar att finnas kvar och utvecklas,
- om behov uppstår anlägga stig inom reservatet,
- om möjligt lägga igen vissa diken för att minska störning på områdets hydrologi.

SKÖTSELPLAN

Datum
2021-02-22

Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

Åtgärder som rör hela reservatet***Bete***

Hela området får betas. Stängsling kan ske vid behov av att rikta betestrycket till vissa områden.

Invasiva arter

Enligt föreskrifterna får bekämpning av invasiva arter ske i reservatet. Detta gäller såväl på land som i vatten. Bekämpning bör ske på sådana sätt att det inte onödigtvis medför skador på naturvärden i reservatet. Vid bekämpning ska användning av kemiska bekämpningsmedel undvikas så långt som möjligt. Åtgärderna kan syfta till att minska utbredningen av invasiva arter som har etablerat sig i reservatet eller till att förebygga etablering och spridning. Med invasiva arter menas här sådana invasiva främmande arter som är förtecknade av EU samt sådana arter som i övrigt är listade som invasiva av Naturvårdsverket.

Åtgärder för diken

Utredning bör göras kring behovet och möjligheten till igenläggning eller dämning av diken. Detta för att höja vattenståndet i kringliggande marker och återställa en mer naturlig hydrologi. Sådana åtgärder får dock inte utföras om de strider mot tidigare lämnade tillstånd, exempelvis i form av markavvattningsföretag (som även i olika fall kan benämnas torrlägningsföretag, dikningsföretag, invallningsföretag etc.). Åtgärder får heller inte utföras om de kan få negativ påverkan på marker utanför reservatet. Inför åtgärder bör samråd hållas med berörda markägare. Åtgärder kan också behöva föregås av anmälan eller tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken.

Slitage av vildsvins markbök

Omfattningen av vildsvinens markbök bör hållas under uppsikt. Uppstår oacceptabelt stort slitage på grund av vildsvinen, med negativ påverkan på skyddsvärda arter och övriga naturvärden kan åtgärder behöva vidtas för att då försöka minska vildsvinens påverkan i området eller delar av det

Skötselområden

Reservatet är indelat i tre övergripande skötselområden utifrån naturtyp och skötselbehov. De har i vissa fall delats in i delområden där skötseln preciseras. Områdena redovisas på skötselplankartan, bilaga A.

Skötselområde 1 – Barrblandskog (6,6 ha)***Beskrivning***

Barrblandskog med mosaikartade partier dominerade av gran respektive tall. Skogen uppvisar tecken på kontinuitet då här finns inslag av äldre träd och död

SKÖTSELPLANDatum
2021-02-22Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

ved i olika nedbrytningsstadier, men vissa spår efter tidigare avverkningar förekommer. Den västra delen, delområde 1a är mer talldominerad och här är skogen ljusöppen och gallrad och relativt enskiktad. En del stormfällda tallar finns här. I fältskiktet växer blåbär, kovall, kruståtel, skogstjärna, stenbär, örnbärken, ekorrbär, ormbär och ekbräken. I bottenskiktet dominerar triviala mossarter som hus- och väggmossa.

I den östra delen av skötselområdet, delområde 1b, ökar inslaget av gran och björk. Här förekommer små sumpdråg med inslag av björk och al spritt i området. Död ved förekommer allmänt främst i form av stormfälld gran, men här finns även äldre lågor i olika nedbrytningsstadier. I vissa partier är trädsiktet flerskiktat med tendenser till intern dynamik med luckbildning och naturlig föryngring medan andra delar är mer likåldriga och träden yngre. I busksiktet finns föryngring av gran, tall och hassel. I området förekommer en del kalkindikatorer så som blåsippa, kransmossa, skogsknipprot och nästrot. I övrigt förekommer bland annat blåbär, gräsvegetation, harsyra, ormbär, ekorrbär, linnea, revlumner, ekbräken, skogssallat, liljekonvalj och ärenpris i fältskiktet. Bottenskiktet domineras av hus- och väggmossa med inslag av kransmossa på sina håll.

Bevarandemål

Naturskogsartad flerskiktad barrblandskog med lövinblandning som i huvudsak utvecklas fritt. Andelen gamla träd och död ved ska öka och det ska finnas en kontinuerlig tillgång på död ved i olika stadier av förmultning. Arter typiska för naturskogsartade barrblandskogar som är knutna till denna miljö ska ges goda förutsättningar att leva kvar och helst öka i området.

Skötsel

Skogen lämnas i huvudsak för fri utveckling där intern dynamik med luckbildning och naturlig föryngring förekommer. Enskilda äldre tallar, eller värdefulla lövträd kan friställas från konkurrerande träd genom frihuggning eller ringbarkning av konkurrerande träd.

Ung gran kan röjas bort i sumpdråg eller talldominerade partier för att gynna lövföryngring respektive tallföryngring. All död ved bör lämnas kvar i reservatet.

Skötselområde 2 – Kalkbarrskog på bitvis fuktig mark (9,2 ha)***Beskrivning***

Kalkbarrskog dominerad av gran men med ett relativt inslag av främst tall, men även av björk och asp. Skogen är fuktig och bitvis står träd på välutvecklade socklar. Området påverkas negativt av såväl kringliggande diken som diken inom området. Flera av diken som går genom området är dock generellt sett ganska grunda eller igenslammade. Död ved förekommer allmänt främst i form av stormfälld gran, men här finns även äldre lågor och högstubbar. Kalkindikatorer i form av skogsknipprot och nästrot förekommer på ett antal platser, och även blåsippa som förekommer frekvent samt kransmossa. Fläckvis finns väldigt

SKÖTSELPLANDatum
2021-02-22Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

ymniga bestånd av revlumner. I övrigt förekommer bland annat ekbräken, stenbär, blåbär, ormbär och ekorrbar i fältskiktet och i bottenskiktet dominerar hus- och väggmossa tillsammans med kransmossa och kammossa. De mer krävande signalarterna grön sköldmossa, stubbspretmossa och långflikmossa har också hittats inom området. Större delen av skötselområdet utgör nyckelbiotop i form av barrskog dominerad av främst gran med hög och jämn luftfuktighet (inventerat 1996).

Bevarandemål

Naturskogsartad kalkbarrskog med lövinblandning och inslag av sumpskogspartier med hög och jämn luftfuktighet. Det ska finnas en variation av skiktning och luckighet i trädsiktet. Gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier ska finnas spritt i området. Arter typiska för fuktiga kalkbarrskogar som är knutna till denna miljö ska ges goda förutsättningar att leva kvar och helst öka i området.

Skötsel

Skogen kan i huvudsak lämnas för fri utveckling där naturlig luckbildning och föryngring skapas genom intern dynamik. Vissa av de förekommande grova asparna, sålgarna och äldre tallarna kan värnas genom att ringbarka alternativt fälla eller röja bort yngre gran som växer in i de gamla trädens kronor. Fuktigare partier och kärr hålls mer öppna genom att granföryngring röjs bort vid behov för att gynna orkidéer så som skogsknipprot och nästrot.

Skötselområde 3 – Barrblandskog med hög lövandel (3,3 ha)*Beskrivning*

Yngre granskog, på tidigare uppodlad mark med hög inblandning av björk och asp men även tall och enstaka sälg. Bitvis är skogen något flerskiktad med inslag av äldre riktigt grova granar och allmän förekomst av död ved, främst av stormfälld gran men det finns även äldre grov murken ved av såväl gran, björk och sälg. Ljusöppna luckor med gran och hasselföryngringar förekommer. Området är framförallt i de södra delarna mossrikt och har en hög och jämn luftfuktighet. De mossor som dominerar är kammossa, husmossa, väggmossa, stjärnmossor, palmmossa och vågig praktmossa. De mer krävande signalarterna grön sköldmossa och stubbspretmossa har också hittats inom området. På sina håll står träd på socklar. Områdets hydrologi påverkas dock av ett stort dike som löper genom området i nord-sydlig riktning och flera mindre grunda diken ansluter till detta. I fältskiktet förekommer kalkindikatorer såsom blåsippa, nästrot och skogsknipprot. I övrigt finns bland annat spridda förekomster av harsyra, ekorrbar, ormbär och stenbär. Skötselområdet utgör nyckelbiotop (inventerat 1996) i form av barrskog dominerad av gran med hög och jämn luftfuktighet.

Bevarandemål

Fuktig barrblandskog med hög lövträdsandel, ca 30%, på bitvis kalkrik mark. Variation av skiktning och luckighet i trädsiktet. Andelen gamla träd ska öka och

SKÖTSELPLANDatum
2021-02-22Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

det ska finnas en kontinuerlig tillgång på död ved i olika stadier av förmultning. Arter typiska för fuktiga barrblandskogar på kalkrik mark ska ges goda förutsättningar att leva kvar och helst öka i området. En så ostörd hydrologi som möjligt bör eftersträvas.

Skötsel

Befintliga lövträd och lövföryngring gynnas och luckbildning åstadkoms genom röjning av yngre konkurrerande gran. Gamla och grova värdefulla träd kan värnas vid behov genom att ringbarka alternativt fälla eller röja bort yngre träd som växer in i de gamla trädens kronor. Träd som fälls vid skötselåtgärder lämnas i området. Extensivt bete är önskvärt i hela eller delar av skötselområdet.

Det större diket som löper i nord-sydlig riktning genom reservatet ska enligt överenskommelse med omgivande markägare, upprätthålla sin funktion att avvatta omkringliggande skogsområden i enlighet med gällande dikesföretag. Dock bör man försöka minska dess påverkan inom naturreservatet genom att tillse att de mindre diken som ansluter till det stora diket och som inte påverkar mark utanför reservatet om möjligt lägga igen eller åtminstone tillåts mista sin avvattande funktion inom reservatet genom naturlig igenväxning.

Friluftsliv och anordningar för besökare**Mål**

Reservatet ska vara tillgängligt för allmänheten enligt allemansrättens principer, men med de begränsningar som följer av reservatsföreskrifterna.

Tillgänglighet

Naturreservatet nås enklast med bil från väg 283, ta andra avtaget efter Vaddö kyrka och parkera vid vägbom. Härifrån är det ca 1 km att gå till reservatet. Närmaste busshållplats är belägen vid Vaddö kyrka ca 2,5 km från reservatet. Några markerade och underhållna stigar finns inte inom reservatet idag.

Informationsskyltar samt utmärkning av reservatets gränser

Information om reservatet och dess föreskrifter ska finnas på informationsskyltar som framställs enligt Naturvårdsverkets riktlinjer. Sådana skyltar ska sättas upp på lämpliga platser vid reservatets gräns eller i anslutning till reservatet på lämplig plats längs skogsbilvägen söder om reservatet efter samråd med berörd markägare.

Reservatets gränser ska märkas ut enligt Naturvårdsverkets riktlinjer.

Stig

En stig kan anläggas vid behov från skogsbilvägen söder om reservatet till reservatet på lämplig plats efter samråd med berörd markägare. Om behov uppstår kan även stig anläggas inom reservatet. Vid anläggande av stig inom reservatet kan yngre träd och buskar röjas bort, dras undan och lämnas kvar på lämplig plats inom reservatet.

SKÖTSELPLAN

Datum
2021-02-22

Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

Reservatsförvaltning och tillsynunderhåll

Länsstyrelsen i Stockholms län är förvaltare av reservatet. Det innebär ett övergripande ansvar för att syftet med reservatet uppnås och omfattar ansvar för bland annat naturvårdsåtgärder, informationstavlor och annan skyltning samt kontakt med markägare och andra berörda.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet enligt miljöbalken. Området kan övervakas av Länsstyrelsen eller av en särskilt anlitad naturbevakare. Anteckningar om tillsyn och övrig naturvårdsförvaltning ska kontinuerligt föras av Länsstyrelsen eller uppdragstagaren.

Naturvårdsförvaltningens ekonomi

Finansiering av naturvårdsförvaltningen sker genom Naturvårdsverkets anslag för skötsel av naturvårdsobjekt m.m. Förvaltningskostnaderna utgörs av gränsmarkering, informationsskytning, anläggning av stig och övervakning samt dokumentation och uppföljning.

Dokumentation och uppföljning***Befintlig dokumentation***

Skogen är dokumenterad från beståndssynpunkt i de värderingar som gjordes inför avtal om markbyte.

Vid Skogsstyrelsens inventeringar 1996 har två nyckelbiotoper om sammanlagt 10,6 hektar avgränsats inom reservatsområdet, varvid enstaka artfynd har dokumenterats.

Delar av området, 13 hektar, är registrerat som fuktskog i Skogsstyrelsens sumpskogsinventering från 1995.

Delar av området, 8,8 hektar, är utpekade som Våtmarksobjekt med visst naturvärde enligt Länsstyrelsens Våtmarksinventering från 1997.

Cirka 5 hektar av området är utpekade som kalkbarrskog enligt Länsstyrelsens kalkbarrskogsinventering i Norrtälje.

Calluna AB har fältbesökt området 2019 och översiktligt dokumenterat områdets naturförhållanden och gett förslag på områdets framtida skötsel.

Länsstyrelsen har fältbesökt i området under 2020 för att avgränsa skötselområden, vid detta tillfälle gjordes ytterligare ett fåtal fynd av signalarter.

Kommande dokumentation

Reservatet bör dokumenteras ytterligare för att öka kunskapen om områdets naturvärden. Undersökningar som Länsstyrelsen låter genomföra i syfte att dokumentera reservatsområdet eller skapa underlag för skötselåtgärder får ske utan hinder av reservatsföreskrifterna. Exempelvis kan växter och djur behöva samlas in för artbestämning.

SKÖTSELPLANDatum
2021-02-22Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

Uppföljning av naturvärden och skogstillstånd kan på sikt leda till att ytterligare skötselåtgärder blir aktuella, med syfte att bibehålla och utveckla reservatets naturvärden. Skötselplanen får i så fall revideras eller kompletteras.

Uppföljning av genomförda skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för dokumentation och uppföljning av genomförda skötselåtgärder. En uppföljning av förändringar i naturtillståndet och naturvärdena som följd av de naturliga förloppen bör göras om cirka 10–20 år för att då bedöma behovet av en revidering av skötselplanen.

Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljning och utvärdering ska göras i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer för uppföljning av skyddade områden. Länsstyrelsen kan efter skötselplanens fastställande komplettera med parametrar och mätmetoder för att följa upp och utvärdera uppsatta bevarandemål.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Denna tabell utgör underlag och stöd för förvaltaren vid planering av åtgärder såväl lokalt i Vaddö prästgårds naturreservat som regionalt i länet.

Skötselåtgärd m.m.	Tidpunkt	Skötselområde	Prioritet
Gränsmarkering	Inom 1 år efter beslut		1
Informationsskyltar	Inom 2 år efter beslut	Se skötselplankarta, bilaga B	2
Stig till reservatet	Inom 3 år efter beslut	Se skötselplankarta, bilaga B	3
Utredning kring igenläggning diken	Inom 3 år efter beslut	2 och 3	1
Röjning av granuppslag för att gynna ljusgynnad flora, löv och öppna sumpskogspartier	Inom 3 år efter beslut och löpande vid behov	2 och 3	2
Friställning av äldre träd och eller särskilt värdefulla träd	Inom 3 år efter beslut och löpande vid behov	2 och 3	3
Extensivt bete	När möjlighet finns	3	3

3. Källförteckning

Artportalen www.artportalen.se (uttag 2020-02-20)

Calluna. 2019. Excellfil med föreslagna skötselåtgärder i Vaddö prästgård.

SKÖTSELPLANDatum
2021-02-22Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

Lantmäteriet. Digitalt arkiv äldre lantmäterikartor, häradskarta samt ägoslagskarta med tillhörande beskrivningar:

Väddö-Mjälby	Storskifte år 1792, akt nr: 01-VÄD-47
	Laga skifte år 1872, akt 01-VÄD-181
Väddö och Prästgården	Storskifte år 1786, akt nr: 1
Grisslehamn	Generalstabskartan år 1878 akt nr J243-93-1
Väddökanal	Häraldsekonomiska kartan år 1901-06, 1112-93-25
Väddö	Ekonomiska kartan år 1953, J133-12J1d54
	Ekonomiska kartan år 1976, J133-12J1d78

Länsstyrelsen i Stockholms län. 1997. Våtmarksinventeringen i Stockholms län Nr 1. Underlagsmaterial.

Länsstyrelsen i Stockholms län & Skogsstyrelsen. 2007. Strategi för formellt skydd av skog i Stockholms län. Länsstyrelsens rapport 2007:26.

Metria. Kontinuerlig naturtypskartering av skyddad natur (KNAS). Digitalt material.

Morger, K.1990. Kulturminnesvårdsprogram för Norrtälje kommun.

Naturvårdsverket. 2003. Att skylta skyddad natur – en vägledning om skyltar, foldrar, vägvisning, gränsmarkering och Internet. ISBN: 91-620-1233-9.

Naturvårdsverket. 2009. Åtgärdsprogram för kalktallskogar 2009–2013, Rapport 5967.

Naturvårdsverket & Skogsstyrelsen. 2017. Nationell strategi för formellt skydd av skog. Reviderad version 2017.

Naturvårdsverket. 2018. Skydd av natur med ersättningsmark. Genomförande och resultat av ESAB-projektet, Rapport 6837.

Norrtälje kommun. 2013. Översiktsplan 2040 Norrtälje kommun, antagen 2013-12-09.

Riksantikvarieämbetet 2004. Kulturmiljöserver Fornsök.
<https://app.raa.se/open/fornsok/> Uttag 2020-02-19.

Skogsstyrelsen, Länsstyrelsen i Stockholms län. 2006. Strategi för hantering av skogliga naturvärden i Norrtälje kommun ("Norrtäljeprojektet"). Rapport 2006:18.

Skogsstyrelsen. 2019. Skyddsvärd skog Naturvårdsarter.

Skogsstyrelsen. Utdrag ur skogens pärlor. 2020-02-06.

Stockholms läns landsting. 2018. Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen RUF5 2050. Rapport 2018:10.

Sveriges geologiska undersökning, SGU. Jordartskartan och berggrundskartan, digitalt material.

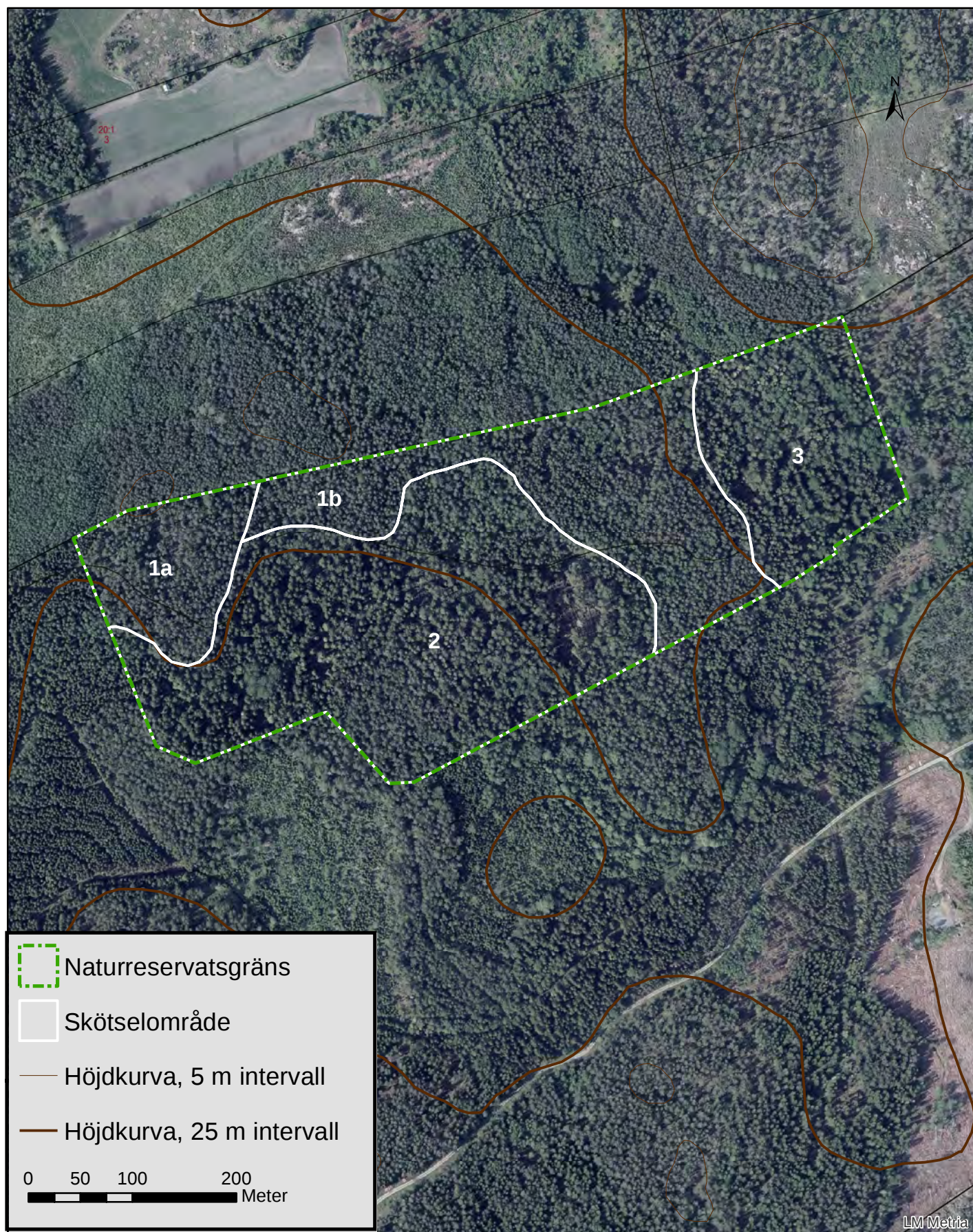
SKÖTSELPLAN

Datum
2021-02-22

Beteckning
5112-20508-2020
0188-02-124

4. Bilagor

A. Skötselkarta, skötselområden

Hur man överklagar hos regeringen, Miljödepartementet

Var ska beslutet överklagas

Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas till **regeringen, Miljödepartementet**.

Hur man utformar sitt överklagande m.m.

I skrivelsen ska du

- tala om vilket beslut du överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienumret)
- redogöra för hur du anser att beslutet ska ändras.

Du bör också redogöra för varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Du kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt dig.

Behöver du veta mer om hur du ska gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.

Övriga handlingar

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt, så bör du skicka med det.

Var inlämnas överklagandet

Din skrivelse ska inlämnas/skickas **till Länsstyrelsen** och inte till regeringen, Miljödepartementet.

Tid för överklagande

Länsstyrelsen måste ha fått din skrivelse **inom tre veckor** från den dag **beslutet kungjorts i ortstidning***, annars kan ditt överklagande inte tas upp.

Underteckna överklagandet

Din skrivelse ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer.

* Införd i	Dagens Nyheter	2021-03-03
	Svenska Dagbladet	2021-03-03
	Norrtelje tidning	2021-03-03

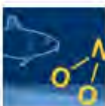

Blåsippa (övre bild), revlummet (nedre bild till vänster) och säljticka (nedre bild till höger) i Vaddö prästgårds naturreservat
Foto: Amelie Lindhagen.

Riksdagen har antagit 16 miljö kvalitetsmål som definierar det miljö tillstånd som Sveriges miljö arbete ska sikta mot. Miljö kvalitetsmålen definierar den miljö mässiga dimensionen av Agenda 2030 i Sverige och har därför måläret 2030. Undantaget är Begränsad klimatpåverkan som har måläret 2045

Att bilda detta naturreservat bidrar till att uppfylla tre miljö kvalitetsmål

	Begränsad klimatpåverkan		Grundvatten av god kvalitet
	Frisk luft		Hav i balans samt levande kust och skärgård
	Bara naturlig försurning		Myllrande våtmarker
	Giftfri miljö		Levande skogar
	Skyddande ozonskikt		Ett rikt odlingslandskap
	Säker strålmiljö		Storslagen fjällmiljö
	Ingen övergödning		God bebyggd miljö
	Levande sjöar och vattendrag		Ett rikt växt- och djurliv

Kontakt

Mer information kan du få av
Länsstyrelsens enhet för landskap och
naturskydd.
Tfn: 010-223 10 00.
Beslutet finns också att läsa på vår
webbplats,
www.lansstyrelsen.se/stockholm.

Adress

Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm
Besöksadress: Regeringsgatan 66